

ŽENSKÁ HLÍDKA.

ŘÍDÍ M. BUREŠOVÁ.

NÁBOŽENSTVÍ A ŽENSKÁ OTÁZKA.

Ženské hnutí není tak jedno- duchou věcí. Vidíme-li jádro ženského hnutí v požadavku, aby padly všechny umělé hranice, bránice rozvoji i uplatnění ženy, přece zůstává otázka: které jsou hranice umělé a které přirozené, jež zůstat musí. Stanovisko není samozřejmé ani v kruzích církevně-liberálních. Je-li liberalismus svými zásadami nucen souhlasit s bojem žen, politický liberalismus nejvíce chutí k pomoci. Stále zůstává jakási odpor mužů. A církevní? Tu se jedná o volební právo církevní. Na straně konservativní je zásadní odpor, a přece nelze popřít, že právě zde horlivěji a poctivěji se pracuje pro zlepšení údělu ženy. Řešení této otázky volebního hlasu nelze se dlouho bránit. Jiná je otázka theologického studia žen. I liberální lidé lekají se ženy na kazatelnu, a před oltářem, opírají se o Pavla. Ale Pavel má dvě sobě odporující místa. Výrok: "Žena mlčej v církvi," je doplněn, že Pavel nechává ženu vystupovati ve shromáždění modlíci i kázající a vydává předpis, aby tak činila s hlavou pokrytou. Ten rozpor nemá pro dnešek významu, nejedná se o to, dnešní mrav říditi dle starého zvyku. Časy se mění a křesťanství jest něco jiného nežli zvyk a mrav. Theologii ženy zásadně nestojí nic v cestě, jako v medicíně nebo v právech a zbraňování jakéhokoliv náleží k umělým hranicím, které ženy právem zrušit chtějí. Cheeme-li rozumět Ježíši, musíme ho posuzovat v době, ve které žil. To bylo židovství, kdežto Pavel působil na základech a pod vlivy hellenskými. Odtud některé nesrovnalosti. Nejjasnější výroky Ježíšovy vztahují se k otázce rozvodu. Nebylo tedy, co by se ženy nejvíce dotýkalo. To byla otázka palčivá a Ježíš stavi proti výroku Mojžíše zase Mojžíše. Neupřímá žádná nová práva, ani nezakládá nový mrav. Proto ponechává privilegia muže, předpokládá je, ale proto také muže týká se v první řadě jeho požadavky. Ve všem projevuje zájem o manželství, tím také pohlavní život, rozdíl pohlaví a život žen. Nemohl by se ani jinak těšit z dítěte, které má tak rád. K ideálu čistého manželství přistupuje heroicky požadavek čistoty vůbec. Pro něho nebylo manželství, rodina, majetek tím nejvyšším. Jsou troj lidé, kteří nejsou povoláni k manželství. Přírodou neschopní, lidmi neschopnými učeními, a ti, kteří nad království boží neznají ničeho lepšího. Kdo dovede rozumět, rozumějí. O tom svědčí celá skupina výroků. O pohrdání ženou není tu zmínky. Žena stejně jako muž může toho dosahovati. To, co bylo zdravého v židovském manželství, to zůstalo, jediné manželství zůstalo jest jednostranností, ženě dostává se ocenění a plně je uznávána za člověka. Zrovnocněním obou pohlaví děje se tu poprvé na půdě náboženské. Z toho všeho vyplývá, že židovský ideál manželství byl Ježíšem potvrzen a zvýšen; charakteristikou manželství jako zákona světového a požadavkem nerozlučitelnosti a vřadnosti poměru. Vážnost, kterou požívala žena jako manželka a matka jest tím stupňována a nebyla dosud žádným ideálem ženského hnutí překonána. Zároveň stavi Ježíš zásadu náboženského zrovnoprávnění ženy přibráním ženy jako plnoprávného člena shromáždění a zavedením měřítka ceny její pro život vůbec, pro rodinný i manželský. Manželství a děti není nejvyšší. Tím byl poražen názor, že je ceněna žena pouze jako manželka a matka. Dosla ocenění i jako lidská individualita a nabyla ceny i mimo manželství. Stalo-li se to na půdě náboženské, byl postup k plně důvěrné emancipaci otevřen a otázkou praxe a vývoje.

Rada prof. D.

Františka Otoupaliková, Da- vid City, Nebr. — Čtená redakce! Přijímte srdečný pozdrav a též vy, milé čtenářky. Dnes je tak

krásně, že mě to zahnalo ku kam- nům. Je 28. března, vítr běže vše a při tom je zima. Nu, co může člověk dělat? Topíme zase ve čty- rech kapcích jen to hučí a tu já, jak jsem vám již řekla, zajdu nej- raději k panečmu stolku, což je mi nejmilejší. Co byste tak, drabě, by- ly řekly, kdybych s vámi v noví- nách byla sdělila, že už mám jen jednu ruku? Nu, nesmějte se ani se nevidte. A že tomu tak není, mám co děkovat jen trampovi a teď také každému trampovi dám říct. Nebudu vám vše vypisovat, neb nerada obtěžuji redakci. Uve- du pouze, že jsem vystřídala vše- chny své myšly s lektvary, ale ru- ka jako by si toho ani nevšímala a s lektvary doktorovými bylo to zrovna tak, a konečně mi lé- kař řekl, abych prý použila do- mácích prostředků. Zauflán byla ruka celá tvrdá a zardělá, již to pokročilo až k rameni a prsoum, a tu jsem se již chystala do Oma- hy, abych si tam dala ruku užít- nout. V tom přijde k nám chlap. Hned mi prolilo hlavou: "Ti chla- pi chodí světem, hodně vědí a vše- ho zkusí. Ukázavši mi ruku ptám se, neví-li, co by to bylo. On se podívá a povídá: "Ty máš otravu krve a siec otravu ze dřeva." — Táhá se ho, jak to ví, a on odtušil, že to vidí. Řekla jsem mu, že jsem použila všeho proti otravě, on však se smál a řekl, že otrava tato ry- chle postupuje a že ji budu mít zítra v celém těle. Hned mi také řekl, čeho bych měla použít, vyná- šel to v knize a hned to šli koupit. A he, ráno byla ruka již oplasklá, takže jsem ihned začala s vykládá- ním věcí, uchystaných na cestu do Omahy. A víte, co celé to léčení stálo? Pouhých deset centů a mělo to cenu tisíců. Kdyby mi byl chvíli před tím někdo řekl, abych mu dala sto dolarů, že mne vyléčí, ráda, a jak ráda, byla bych mu je dala. Tak je to s tím léčením: jed- na věc není pro všecko. Tež i dok- tor dával mi vše nepravou. A po- dobné se to má se všemi léky, kte- ré se chválí pro všechny nemoci, pro kuří oka i pro — součotiny. Řekla bych hned každému, že je to léčí, že co léčí součotiny, nemůže léčit revmatism a spáleninu a co léčí koliku, že nemůže léčit ledvi- ny neb srdce. Pro každý případ jest jiný prostředek. Jak často vy- hazují lidé drabě peníze za věci mizerné! Jsou to lidé, kteří o tom ničeho neví a myslí, že jedna věc je pro všechno, věříce těm, kteří jim to prodávají. V tom je sibal- ství a mělo by nejvíce, že nás ma- jí za tak hloupé. Teď již skoro každý rozezná, co jest v tom hlou- pém thé, a přece vám jest tvrzeno a dokazováno, že je v oběma 15 různých věcí, kdežto vy vidíte, že jsou tam pouze tři. Ale nic plat- no, jest jim tam 15 a léčí vše. — Zlobí mě, že si ti lidé myslí, že pra- ně neznáme. Jest to zrovna tak, jako kdyby mi někdo řekl, že na tomto bílém papíře jsou nakresle- ny všechny potoky a řeky, kdežto já jsem dostala klenoty od svého mužička. Mám jich celkem sedm a když plakaly, nosila jsem je na zádech a běhala od hrsti k hrsti a vázala jsem. A měla jsem pouze 81.50 denně. Tak vidíte, milý beč- láku, že i ženy jsou z práce. A i dívky jsou tedy hodné. Co znám zde české dívky, jsou všechny řá- dné a pracovitě. Než musím už pře- stát, jest to můj první dopis a mohly by vandrovat do koše. — Po- časi tu máme suché. Snih nám siec napadl, ale nestačil ani na smo- čení prachu, a přet neche. Tak farmci sejí do suché země, my- slete si, že snad konečně přece na- mokne. Doufám, ct. redakce, že snad dopisem svým nikoho neura- vim. Ničemné jedněte, jak sami za dobré uznáte. Já jen nechci, a- by bylo vašim časopisem pohrdá- no. Na zdar!

Arnost, Schuyler, Nebr. — Čte- ná redakce! Doufám, že tomuto mému dopisu dopřejete místa ve vašem ct. časopise a že jej neod- souldíte do koše, ačkoliv vím, že thema tohoto dopisu bylo v těchto sloupcích přetřásáno až do omrze- ní. "Bůh psal hlasu neuslyší!" Faj! Mluší se na vzdělaného če- ského muže, aby užil tohoto vý- ra- v dopise, když podnětem tohoto jeho dopisu jsou dopisy ženy? Je- to možno, aby soudný, vzdělaný muž přirovnával hlas ženy k hlasu tohoto domácího zvířete? Jaké po- stavení u takového muže zaujímá žena? Což nemá žena právo na mužovu lásku a uznání? Ostatně myslím, že p. Novotná nezaslulu- je tak ostré kritiky, jaké se jí do- stává od mužů. Vždyť v každé snad osadě se najde žena, jež jest otrokem svého muže (to však ne- ní nijak národní výsadou). A pak v Crete, kde paní Novotnou dobře znají, přijmou ji za člena vzděla- vacího Klubu Komenských. Pane Novák! Myslete, že snad jen pro- to, aby se jí dostalo lepšího vzdě- lání, aneb aby překonali tu její je- štěři (?) povahu? Každý takový dopis, psaný bez rozvahy, musí se minouti eile. Já sám po přečtení jeho položil jsem si tuto otázku: "Což by paní Novotná přece měla jen pravdu, když píše, že my čeští muži jsme vůči ženám negalan- ní?" Nebylo by lépe, aby muži v odvetu psali, jak se mají děti vy- chovávat, aby nedorostly v surov- ce a nevzdělance? Vždyť má "Po- krok" dosti čtenářů, již jsou ote-ové rodin, a tak snad něco vědí o výchově dítěte. Či to ponechávají jen výhradně matkám? Za do- brých "zlatých časů" tatík oby- čejně každý přestupek, který za- sluhoval citelného pokárání, vzal si na starost sám a použil ohebné- ho pásku, který nosil na místě kážd (šl), ale po čase si vzpo- mněl, že výchova patří matce a tu jí přenechával i citelné trestání. — Pak "rozhrčení" bylo obyčejné udělováno hřbetem kartáče na vlas- sy, a docela i podešvem pantofle (odtud taky asi ten výraz "pod pantoflem"). A dnes? Dnes ro- díče se vůbec ani moc nestarají, co jejich patnáctiletý synek tropil mimo domov do jedenácti hodin večer! Než takový syn doroste v muže, osvojí si všechny vlastnosti uličníků a nic mu není posvátno. Pak se ožení a učiní ženu nešťas- nou, a jestli se ona osmělí na- řknouti muže z tyranství, tu na je- jí hlavu sesypem síru a oheň naší uvažování, aniž bychom pá- trali po příčinách. Žena vždy musí všecko odnásti. Mnohý otec ře- ke matce: "Trestání kluků po- nech mně!" A tu jest matka nu- cena stát se žalobkyní a tím ňetu dítěte nezíská. Je-li pak otec při vyměřování trestu nerozvážný a surový, tak obyčejně vychová zas- jn surovec, a naopak, je-li nedba- lý a přestupku jen se zasměje, ja- ko by to byl "povedený" kousek, tak děti myslí, že vše, co činí, jest dobré a dle toho se i v příštích letech chová. A když se někdo ozve proti nadměrnému pití lihovin, tu jest hned celá kopa dopisovate- lů, kteří se požívání lihovin zastá- vají, a jejich oblíbenou frázi jest, že hned Kristus při svatbě v Káni Galilejské proměnil vodu ve víno, aby svatebčané měli co pít. A při čtení jejich dopisů se jim dává za pravdu, a tím opět se dorostu vět- šíje názor, že požívání lihovin jest neškodnou vlastností, u mužů do- konce nezbytnou. Myslí, že jsem prozatím ohledně této otázky na- psal dosti. Teď ještě něco o ro- dinné sdílnosti. Milé čtenářky, Vy, jež jste manželkami, zdalž jste též přítelkyněmi svých mu- žů? Vy jste matkami jejich dětí, zdalž jste též matkami jejich my- šlenek, snů a směrů? Jestli nikoli, tak váš manželský život se minul cíle, jehož dokonale manželský život vyžaduje. Žena, která od počátku naléhá na to, že musí vůči svému muži státi na vysokém pod- stavci a něl svého muže, že její žens- kost jest něco tuze jemného a vzácného, než aby byla obtěžová- na každou životní záležitostí a starostí, týkající se jejího muže, obyčejně shledá, že místo na pod- stavci nalézá se na podnoží, někde tak nízko, že jí muž docela snad- no přehlédne. Za to žide po obou stranách domácího krbu jsou sym- bolem šťastného manželství. Žena a muž, krácející životem ruku v ruce, jsou vzorem ideálního man- želství. Dobře praví David Grant Phillips: "Jediné šťastné manžel- ství jest ono, kde žena a muž jsou úplně zaujati osobností a staros- tí jeden druhého, kde přibuznost jest tak úzká, že dovedou spolu mysliti na hlas." První dvoje a měšce společného života jsou do- bou, na které zálež celá šťastná ob- ňobí života, neboť tenkrát jsou ob- e nejšťastnější a nejehtlivější tou do- bou se tvoří nové zvyky, jež pot-

to možno, aby soudný, vzdělaný muž přirovnával hlas ženy k hlasu tohoto domácího zvířete? Jaké po- stavení u takového muže zaujímá žena? Což nemá žena právo na mužovu lásku a uznání? Ostatně myslím, že p. Novotná nezaslulu- je tak ostré kritiky, jaké se jí do- stává od mužů. Vždyť v každé snad osadě se najde žena, jež jest otrokem svého muže (to však ne- ní nijak národní výsadou). A pak v Crete, kde paní Novotnou dobře znají, přijmou ji za člena vzděla- vacího Klubu Komenských. Pane Novák! Myslete, že snad jen pro- to, aby se jí dostalo lepšího vzdě- lání, aneb aby překonali tu její je- štěři (?) povahu? Každý takový dopis, psaný bez rozvahy, musí se minouti eile. Já sám po přečtení jeho položil jsem si tuto otázku: "Což by paní Novotná přece měla jen pravdu, když píše, že my čeští muži jsme vůči ženám negalan- ní?" Nebylo by lépe, aby muži v odvetu psali, jak se mají děti vy- chovávat, aby nedorostly v surov- ce a nevzdělance? Vždyť má "Po- krok" dosti čtenářů, již jsou ote-ové rodin, a tak snad něco vědí o výchově dítěte. Či to ponechávají jen výhradně matkám? Za do- brých "zlatých časů" tatík oby- čejně každý přestupek, který za- sluhoval citelného pokárání, vzal si na starost sám a použil ohebné- ho pásku, který nosil na místě kážd (šl), ale po čase si vzpo- mněl, že výchova patří matce a tu jí přenechával i citelné trestání. — Pak "rozhrčení" bylo obyčejné udělováno hřbetem kartáče na vlas- sy, a docela i podešvem pantofle (odtud taky asi ten výraz "pod pantoflem"). A dnes? Dnes ro- díče se vůbec ani moc nestarají, co jejich patnáctiletý synek tropil mimo domov do jedenácti hodin večer! Než takový syn doroste v muže, osvojí si všechny vlastnosti uličníků a nic mu není posvátno. Pak se ožení a učiní ženu nešťas- nou, a jestli se ona osmělí na- řknouti muže z tyranství, tu na je- jí hlavu sesypem síru a oheň naší uvažování, aniž bychom pá- trali po příčinách. Žena vždy musí všecko odnásti. Mnohý otec ře- ke matce: "Trestání kluků po- nech mně!" A tu jest matka nu- cena stát se žalobkyní a tím ňetu dítěte nezíská. Je-li pak otec při vyměřování trestu nerozvážný a surový, tak obyčejně vychová zas- jn surovec, a naopak, je-li nedba- lý a přestupku jen se zasměje, ja- ko by to byl "povedený" kousek, tak děti myslí, že vše, co činí, jest dobré a dle toho se i v příštích letech chová. A když se někdo ozve proti nadměrnému pití lihovin, tu jest hned celá kopa dopisovate- lů, kteří se požívání lihovin zastá- vají, a jejich oblíbenou frázi jest, že hned Kristus při svatbě v Káni Galilejské proměnil vodu ve víno, aby svatebčané měli co pít. A při čtení jejich dopisů se jim dává za pravdu, a tím opět se dorostu vět- šíje názor, že požívání lihovin jest neškodnou vlastností, u mužů do- konce nezbytnou. Myslí, že jsem prozatím ohledně této otázky na- psal dosti. Teď ještě něco o ro- dinné sdílnosti. Milé čtenářky, Vy, jež jste manželkami, zdalž jste též přítelkyněmi svých mu- žů? Vy jste matkami jejich dětí, zdalž jste též matkami jejich my- šlenek, snů a směrů? Jestli nikoli, tak váš manželský život se minul cíle, jehož dokonale manželský život vyžaduje. Žena, která od počátku naléhá na to, že musí vůči svému muži státi na vysokém pod- stavci a něl svého muže, že její žens- kost jest něco tuze jemného a vzácného, než aby byla obtěžová- na každou životní záležitostí a starostí, týkající se jejího muže, obyčejně shledá, že místo na pod- stavci nalézá se na podnoží, někde tak nízko, že jí muž docela snad- no přehlédne. Za to žide po obou stranách domácího krbu jsou sym- bolem šťastného manželství. Žena a muž, krácející životem ruku v ruce, jsou vzorem ideálního man- želství. Dobře praví David Grant Phillips: "Jediné šťastné manžel- ství jest ono, kde žena a muž jsou úplně zaujati osobností a staros- tí jeden druhého, kde přibuznost jest tak úzká, že dovedou spolu mysliti na hlas." První dvoje a měšce společného života jsou do- bou, na které zálež celá šťastná ob- ňobí života, neboť tenkrát jsou ob- e nejšťastnější a nejehtlivější tou do- bou se tvoří nové zvyky, jež pot-

Zdarma Pro Muže 50,000 KNIH Uplně Zdarma. Je to zázračná kniha a posílá se POUZE MUŽŮM. Ona vám poví prostou, pochopitelnou řeč, jak lze vyléčiti ztracenou mužnost, otravu krve či syfilis, ztrátu životní síly, ztrátu síly, újedy, nezáživnost, žaludovní, jaterní, ledvinové a máččřivové nemůže, revmatism, kapavku a nově chycené nemoci, sůženinu roury močové a všechny nemoci vlastní mužům, ve vašem vlastním domově, privátně, tajně a za velmi nízkou cenu. Tato bezplatná kniha vám poví, proč trpíte a jak můžete se trvale vyléčiti. Obsahuje celé akla- diště vědomostí — právě to, co každý ženatý i svobodný muž měl by vědět. Tato kniha byla sepsána lékařem, který věnoval léta studiu a zkoumání těchto zvlá- stních nemocí. Pamatujte, že se posílá naprosto zdarma, vyplacené, v prosté zapečetěné obál- ce. Neposílejte žádných peněz — pouze napište zřetelně svoji jméno a adresu na spodní kupon a pošlete nám jej ještě dnes. KUPON NA BEZPLATNOU KNihu. DR. JOS. LISTER & CO. B. 202-22 Fifth Ave., Chicago. Písmem: Dle své nabídky byl bych poštěm, kdybyste mi poslali úplně zdarma jednu z vašich bezplatných knih pro muže. Jméno: Ulice a číslo: Město: Stát:

vají po celý život, a proto zdrželi- vost, jemnosti a rozvahy jsou nut- ny, tenkrát novomanžel otevře nejzazší koutek svého srdce a své duše svojí manželce, ale také bý- vě nejsnadněji odrazen, a dvěře sdílnosti jednou uzavřené, se více do kořán neotvírají. Na těchto dnech záleží, kolik vám v dalším životě poví aneb zamlé. Nyní musím přestat, ačkoliv, když už jsem se roze-psal, mohl bych psati ještě mnohem více, ale potom by ed. redakce byla nucena vydati zvláštní vydání "Pokroku" aneb toto pověstit na hřebík. A pak mnohý čtenář si snad myslí, že to- to píše nějaký keřivý "pater fa- milias" a já zatím jsem ještě — "hubák", jak nás panice pan Ne- tušil ráčil pojmenovati. Protožs pozdravem etěné paní pořadatelce, redakci a čtenářům tohoto listu u- zavírám svůj dopis.

ky ekuru a na dlouho pokrácenou citronovou kůru, polož do toho o- pět rybu i s tou šťávou a nech jí ještě povařit. Vejce v hnízdečkách. Oloupejte brambory a uvař ve sla- ně vodě, pak je protlač skrz síto — množství bramborů as tři ko- flíky — přidej k nim velké tři lží- ce másla, půl koflíku vařícího mléka, a osol dle chuti, k tomu přidej as dvě zrnka zavařeného nového koření, zvaného (pimen- toe), a míchej tím na horké plot- ně až se pějí. Pak uprav na mi- sku, která se může dát do trouby, v malé dolečky, do každého dole- čku opatrně roztlač vejce, popraš solí, a dej do mírné trouby péci. Takto upravená vejce s brambora- mi mohou se použiti ku každé pe- čení a hezky vypadají.

Kapr se žlutou omáčkou. Očistěný kapr neb jiná ryba se nakrájí na kousky a dá se na ka- strol, přidá se k ní hodný kus má- sla a hodné bílé, na kolíčky roz- krájené cibule, půl cerele, jeden bobkový list, trochu citronové ků- ry, celého pepře a nového koření, osolí se to a nechá pozvolna dusit, musí však podlévat po lžici hra- chové polévky, aby se cibulka ne- připálila. Když je ryba dost, vy- dej jí na mísu i s tou čistou mas- tetou, která se vyvařila, tu cibuli v rendlíku zapraž moukou, přidej k tomu hrachové vody a trochu octa, a nech to všecko dohromady ještě hodně povařit; pak omáčku proced, dej do ní asi dvě malé lži-

Předplácejte se na Pokrok a Česko-Americký Venkov. Fr. J. Kolbaba UČITEL. hry houslové. Studio v Hotelu Praha, roh 13. a William ul., II. poschodí.

HENRY ROHLFF Importér a velkoobchodník s pivem a likéry. Proslulé pivo "Edeiwels" z P. Schoenhofenova pivovaru. NEBRASKÝ ZÁSTUPCE RUD. OELSNERA Importačního pilsenského piva z Měšťanského pivovaru v Pizni v Čechách a Malchovského Hebran v pátusdech anebo v sudecku 10 tuctech malých lahví. TELEFONY: Bell Dong. 877 2567-69 Leavenworth ul. Omaha. Autom. A-1877 JOK. B. SINKULE, český prodáv. 28

! prodej! Lacné a úradné pozemky. Na prodej! Každý přítilivý člověk, který vládne několika sty dollari, může po- čítí farmařit. Zde postavíte stavby lacno, v létě můžete farmařit a po- plni práci můžete jiti na vřdále, vydělat si na splátky a tak sobě zařiz- ovati domov na stará léta a vymániti své ditky z drápů monopolu, býti svým vlastním pánem nad sebou a majitelem výnosné farmy za pár roků. Pozemky leží nedaleko okresního města Phillips v "Nové Prase", česko- slovanské osadě, kde nyní žije mnoho krajanů. Hledi prověřte budoucností vstříe. — Ceny a popis krajiny známé zdarma. Úkaz a prohlídka po sa- chích pozemcích bezplatně. V pádu koupě slavnice na cestovním sem. 111f Píšte hned na: JOHN SCHAUZEL, zástupce B-T. Česko-Americké Pozemkové a Páječovní Společnosti. PHILLIPS, PRICE CO., WISCONSIN.

Frank Svoboda, umělecký závod POMNÍKOVÝ 11. a William ulice, Omaha, Nebraska. Jelikož jsem zakoupil nové mlsto na jižní 13. ulici a bu- du se toto jaro stěhovat, vy- prodávám celý sklad pomní- ků na 11. ulici úplně pod ce- nu. Přijďte si vybrat, do- kuž zásoba stačí, neb mi pá- tele. Telefon Douglas 3444.